

Tlačová správa

Stanovisko Slovenskej asociácie producentov v audiovizíii k novele zákona o Audiovizuálnom fonde.

Poslanci SaS p. Renáta Kaščáková a p. Jozef Rajtár navrhujú vypustiť zo zákona o Audiovizuálnom fonde jedno slovo, jednu pol vetu a vložiť dve vety. Na prvý pohľad miniatúrna úprava zákona, ktorý umožnil najprevratnejšiu zmenu v slovenskej kinematografii (a prakticky v celej kultúre i umení) po roku 1989. Dvadsať rokov predtým než tento zákon a ďalšie legislatívne normy začali kvantitatívne i kvalitatívne meniť úroveň slovenskej audiovizuálnej kultúry a umenia, patrilo Slovensko z tohto pohľadu na chvost Európy. Niekoľko posledných rokov však sledujeme ďalšie a ďalšie úspechy slovenských tvorcov najmä s artovými, či kultúrne hodnotovými filmami na najvýznamnejších svetových festivaloch, kam dovtedy slovenskí tvorcovia mohli chodiť nanajvýš ako turisti. Filmy získavajú ceny, šíria sa v desiatkach krajín prakticky na všetkých kontinentoch. Slovenskí tvorcovia, ich výsledky sú v mnohom porovnateľné s výsledkami najvyspelejších kultúrnych spoločenstiev tejto zemegule. Takáto kvalita audiovizie prispieva k propagácii Slovenska aj na prestížnych obchodných, spoločenských a diplomatických aktivitách krajiny. Navyše, na mnohé slovenské filmy začali chodiť slovenskí diváci do kina často v takom počte, alebo aj väčšom, ako na americké filmy.

Jedno slovo, jedna pol veta a dve vložené vety však môžu túto situáciu zmeniť, poslať slovenskú audiovizuálnu kultúru a umenie o 30 rokov dozadu. Vlastne ani tam nie, pretože i komunistickí producenti a poslanci realizovali liberálnejší a prajnejší systém podpory tohto druhu umenia a tvorby, než je práve navrhovaný, samozrejme, len pokiaľ ide o financie. Predložený návrh zákona do parlamentu môže obratom zrušiť desať rokov budovaný a rozvíjaný základný systém podpory vzniku tvorby a umenia v audiovizíii na Slovensku, tak ako ho prijala a rozvíja celá kultúrna Európa a zastrešuje ho programom Média, určeným okrem iného na podporu vývoja audiovizuálnych diel.

Pol vetou je možné zrušiť rozvoj individuálnej autorskej tvorby - kto chce písať, nech píše za svoje alebo pre komerčné inštitúcie. Takýmto opatrením by sme prekročili hranice kultúrnej Európy a stali sa rovnocennými partnermi napríklad rozvojovým krajinám zo stredu Afriky.

Jednou z dvoch vložených viet je možné zrušiť nástroj spolufinancovania audiovizuálnych diel, prítomný nielen v celej Európskej únii, ale v každej krajine, kde sa vyrábajú audiovizuálne diela s verejnou podporou a kde existujú aj iné verejné, či verejno-právne inštitúcie s podobnými cieľmi. A vráti nás zhruba do obdobia Slovenského štátu, kde tiež niečo podobné ako máme dnes na Slovensku v kinematografii nebolo možné - ale už komunistickí funkcionári pochopili, že spolufinancovanie z verejných, či štátnych zdrojov je legitímny nástroj financovania filmu. A stačí si pozrieť titulky takmer každého významného kultúrneho filmárskeho počinu z krajín Európskej Únie, aby sme zistili, že toto je jeden zo základných princípov financovania audiovizuálnych diel v spoločenstve vyspelých krajín, ku ktorým Slovensko stále ešte patrí.

SAPA – Slovenská asociácia producentov v audiovizíii

Sídlo: Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Kancelária: Mliekarenská 11, 821 09 Bratislava

registrovaná na MV SR pod č. VVS/1-900/90-17944

IČO: 36 061 182

DIČ: 20 2155 8836

IČ DPH: SK20 2155 8836

Tel.č.: + 421 2 2090 2648

E-mail: sapa@slovakproducers.com

www.slovakproducers.com

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA PRODUCENTOV V AUDIOVÍZII

No a tá zvyšná druhá vložená veta už mieri nielen na deštrukciu vývoja a výroby audiovizuálnych diel, ale aj na ich šírenie, na tvorbu študentov, filmových vedcov, kritikov, programátorov väčších, či lokálnych festivalov a prehliadok, čiže dokáže svojou jednoduchou aplikáciou dokonať rozklad celej štruktúry jednej časti slovenskej kultúry.

Ako odôvodnenie k predloženiu takéhoto návrhu nemôže však slúžiť ani trestné oznámenie, predložené poslancami SaS na jeden konkrétny producentský subjekt, či projekt. Takáto aktivita je legitímna a nekomentujeme ju aj preto, že uvedený subjekt nie je členom našej asociácie.

Je nám ľúto, že poslanci SAS si nenašli čas ani priestor, aby sa oboznámili s tým, ako systém podpory a rozvoja audiovizuálnej tvorby a kultúry úspešne funguje v iných krajinách – povedzme, aspoň v Európskej únii – alebo, keď už na to nemajú čas, je nám ľúto, že sa neobrátili na slovenské profesijné odborné organizácie, akou je napríklad aj SAPA, ktorá zastupuje viac ako 90% majiteľov a správcov copyrightov nezávislých producentov. Jej členovia, zastupovaní a spolupracovníci sa v poslednom období podieľali na najúspešnejších projektoch reprezentujúcich slovenskú kultúru po celom svete, k takým dielam patrí napríklad Tlmočník (r. Martin Šulík), OUT (r. György Kristóf), Já, Olga Hepnarová (r. Tomáš Weinreb a Petr Kazda), alebo dokumenty Matej Mináča, najviac oceňované a predávané v zahraničí.

SAPA je pritom aj členom najväčších a najplyvnejších organizácií producentov v Európe a ako člen FIAPF spolupracuje s organizáciami producentov na všetkých kontinentoch.

Keďže však každý robíme niečo iné a vieme niečo iné, veľmi radi budeme podobné iniciatívy a zákony konzultovať nielen s poslancami SaS, ale aj z akejkoľvek inej politickej strany, ktorá chce prispieť k rozvoju slovenskej audiovizuálnej kultúry a tvorby. Tento poslancový návrh predložený do parlamentu, ak bude realizovaný, má ambície a šancu ju zase na nejakých pekných pár rokov pochovať.

V Bratislave, dňa 28.5.2018

Marian Urban
Prezident SAPA